

Nghiệp và Tứ Niệm Xứ (1)

[10/03/2026 - 02:11 - thuongthoicogidau]

Sáng nay tôi ôn lại hai cái đề tài đó là nghiệp và tứ niệm xứ. Mới nghe qua mà quý vị thấy nó rất là kỳ. Tại sao hai cái đề tài này nó có dính líu về nhau. Xin thưa nó là một. Nó là một chứ không phải là dính líu mà nó là một. Có nghĩa là trong một cái thời gian dài vô số kiếp sanh tử chúng ta không biết mình ấy thật ra là cái gì cho nên mình mới đặt vấn đề tôi là cái gì đó và cái gì đó là của tôi. Và từ cái chỗ mình đặt vấn đề sai lầm như vậy nó mới dẫn đến cái chuyện là mình thích cái gì và ghét cái gì. Mà tại sao có thích ghét các vị còn nhớ không? Do cái tiền nghiệp khuynh hướng tâm lý và môi trường sống cho nên chúng ta mới chọn lọc những cái thích và những cái ghét rồi cả một cuộc đời cái theo đuổi nó mà cuộc đời là còn đỡ, đặng này cả một dòng sanh tử theo đuổi nó mình làm con chó con heo, con mèo, con chuột thì mình cũng có những cái để mình theo đuổi, theo đuổi và trốn chạy và làm con người giàu nghèo, nam nữ đẹp xấu thì cũng có cái để theo đuổi và trốn chạy. Và cái chuyện mà theo đuổi và trốn chạy đó nó có một cái tên gọi rất là gọn đó là nghiệp. Tại sao mà tôi đi mò cua bắt ốc là tại vì tôi muốn có tiền, tôi muốn có cơm ăn, tôi muốn có áo mặc, tôi muốn có nhà ở. Cho nên tôi mới mò cua bắt ốc. Các vị sanh ra trong một gia đình có điều kiện, các vị được đi ăn học thì các vị cũng trốn khổ tìm vui như tôi nhưng mà bằng cái cách nó sang hơn. Tôi hài lòng với cái chòi lá lều tranh. Quý vị hài lòng với một cái lầu đài. một cái căn hộ cao cấp thì trên hình thức thì nó hơi khác nhau nhưng mà về nội dung nó giống nhau. Có nghĩa là mỗi ngày thì tôi cũng phải bưng chài để kiếm sống và quý vị cũng bưng chài kiếm sống. Có một câu nói của người châu Phi mà tôi rất là tâm đắc. Mỗi sáng sớm con sư tử nó phải chạy để nó kiếm mồi và mỗi sáng con nai nó cũng phải chạy để không làm mồi cho sư tử. Thì trong cuộc sống này nó là một cái cuộc chạy, đó là ai cũng bắt đầu cuộc chạy và mình dừng lại ở điểm nào thì cái điểm đó là điểm cuối đời của mình và bắt đầu một cái hành trình mới cũng chạy tiếp chạy tiếp và chạy tiếp. Các vị thấy con ong nó rất là cần mẫn, đối với tôi, trong mắt của tôi thì cái con ong buổi sáng nó bay đi nó giống như ông giám đốc mà sáng cầm cái cặp táp mà vô công ty, tôi nói cái này nhiều người rất là sốc nhưng mà thật sự như vậy trong cái nhìn của tôi trong cái nhân quan, trong nhận thức của tôi thì sáng nay có một ông giám đốc có bằng tiền sĩ cầm cái cặp táp đi với chiếc Maybach thì vào cái nhà Wincom để họp với mấy ông manager thì đối với tôi cũng giống như con ong mà nó đi bay vào rùng nó hút mật vậy đó. Hoặc đó giống như mấy con lương, mấy con chạch, mấy con chình mà nó đi lặn xuống bưng nó kiếm ăn vậy đó. Có điều mình thấy nó là một cái ví dụ rất là khập khểnh nhưng mà thật ra nó giống như vậy. Trong cái nhìn rớt ráo nó giống như vậy nghĩa là anh nào cũng đi kiếm sống hết á. Đó thì cái quá trình kiếm sống đó những cái động thái, những cái thao tác, những cử chỉ, những hoạt động lớn nhỏ đó đều được gọi chung là nghiệp.

Và tứ niệm xứ là gì? Tứ niệm xứ là mình tiếp tục sống như bình thường, như mọi người nhưng mà trong kiểm soát. Có nghĩa là mình vẫn phải đi kiếm ăn, mình vẫn tiếp tục làm người bán vé số, đập xích lô, bán hàng rong, vẫn là giám đốc, vẫn là manager, vẫn là CEO hoặc chủ tịch hội đồng quản trị vân vân. Chúng ta vẫn tiếp tục nhưng mà trong cái tỉnh thức. Tỉnh thức là sao? Biết rõ rằng tại sao mình làm việc này và luôn luôn nhớ rằng mình có thể từ bỏ công việc này, từ bỏ thành tựu này, từ bỏ cái sự nghiệp này trong đầu hôm sớm mai. Đó là sống trong tinh thần tỉnh thức. Tôi mong có một ngày bà con có dịp đi về những thiền viện lớn như Pa-Auk hay là bên các thiền viện bên Thái Lan. À tại sao tôi nói đến cái chuyện đó là bởi vì ở những thiền viện mà quốc tế, ở những vị thiền sư uy tín tiếng tăm, các vị dễ dàng bắt gặp ở đó những người thành đạt hơn quý vị nữa. Thí dụ như hôm nay các vị về Pa-Auk các vị có thể gặp kiến trúc sư Võ Trọng Nghĩa, một người chỉ móc cái chìa ra ngoài ngoài vài cái là có cả mấy trăm triệu, lấy cây bút chì ngoài ngoài ngoài rồi phát họa xong rồi đưa lên trên màn ảnh cái là tích tắc là có mấy trăm bỏ túi rồi mà tôi nghĩ có thể hơn nữa cỡ ồng thì chắc có lẽ là 5, 7 tỷ cho một cái đồ án kiến trúc chứ không phải không thể nào mà trăm triệu được đâu. Rồi còn ba cái kiêu mà triệu phú Thái Lan mà đi tu thiền nó đầy hết á. Và thử nghe họ nói chuyện một một lần quý vị mới thấy khiếp. Hơn ai hết họ là người hiểu rõ cái cuộc chơi khốc liệt của thương trường. Hơn ai hết họ là người hiểu được cái phù du của đồng tiền. Hơn ai hết họ là người cảm được cái vị đắng bên cạnh cái vị ngọt của cái đời sống giàu sang. Thì trong cái tinh thần đó chúng ta vẫn tiếp tục sống bình thường nhưng đời sống đó là đời sống của một hành giả. Và nói

một cách chuyên nghiệp hơn trong đời sống đó chúng ta vẫn tiếp tục thực hiện từng giờ công phu của một hành giả tuệ quán. Có nghĩa là chúng ta đi tìm cái cứu cánh giải thoát ngay trong cái mớ tục lụy. Thì tự nhiên tôi nói đến đây tôi nhớ tới một chuyện mà tôi cho rằng các vị lại phải xâm mình nữa. Có một ông vua rất là thích sưu tập tranh đủ thứ tranh, tranh phong cảnh, tranh tĩnh vật, tranh đồng quê đủ thứ tranh. Nhưng mà một ngày đó ông đi ỏ dạo quanh cái phòng tranh ông thấy thiếu một bức đó là không có bức tranh nào. Bức tranh nào cũng vẽ lên cái sự sang trọng, ồn ào, náo nhiệt, nhộn nhịp nhưng mà ông thấy trong đó thiếu một bất về cái sự tĩnh lặng. Các vị nghe kíp không? Sự tĩnh lặng là sẽ vẽ ra tranh được. Giống như người Nhật họ có cái nghệ thuật Ikepana. Người Nhật họ có thể họ tái hiện bốn mùa trên từng cái chậu hoa. Họ tạo ra cái chậu hoa mùa xuân, mùa hạ, mùa thu và mùa đông. Nhưng mà bây giờ trên bức tranh nào sao vẽ được cái tĩnh lặng đi. Ông mới cho mời những tay danh họa hàng đầu của đất nước tới. Ông nói trăm muốn còn một bức tranh vẽ nên sự tĩnh lặng. Tại sao tôi kể câu chuyện này? Bởi vì tôi muốn các vị cũng là những hòa sĩ tìm thấy cái sự tĩnh lặng ngay trong cái đời sống bộn bề, nhộn nhịp, rộn ràng, náo nhiệt, thường nhật. Tôi muốn các vị nghe câu chuyện này. Thì các tay danh họa đó được mời đến để vẽ tranh cho vua. Có một ông vẽ một cái vùng núi sâu chỉ có một con chim nó bay ngang bầu trời cô tịch, có ông vẽ một ông chài chèo xuồng đi trên dòng sông vắng, ông đó ông vẽ một ngôi chùa đang chìm trong mây nhiều và nhiều lắm mây trăm bức tranh cuối cùng ông vua ông chọn một bức đó cũng là bức mà tôi chọn đó là ông vẽ một cái thác nước thác rất cao, rất lớn thật lớn lắm thật lớn nữa. Thác nước đổ ầm ầm là dĩ nhiên bức tranh làm gì có âm thanh nhưng mà nhìn những cái bọt nước mà nó tung tóe là biết là nó ầm ầm nó um sùm lắm. Cái thác nước đổ ầm ầm ầm á thì bên dưới cái chân thác nước nó có một cái lùm cây và bên trong lùm cây đó đó có một cái chạc cây (Cái chạc là cái nhánh chẻ ba chẻ bốn gọi là cái chạc). Bên dưới các thác nước ầm ầm có một lùm cây. Bên trong lùm cây đó lại có một cái chạc cây. Bên trong cái chạc cây đó nó có cái ổ chim. Mà trong ổ chim đó có một con chim đang nằm ngủ. Chim nó nằm ngủ. thì phải thấy cái thác nước nó ầm ỹ như vậy thì mới thấy cái giấc ngủ của con chim nó yên bình làm sao á. Hiểu không? Thì hành giả mình là cái người có khả năng sống tĩnh lặng giữa cuộc đời nhộn nhịp xô bồ. Hiểu không? Chứ còn dĩ nhiên ở đây tôi biết mấy chục mạng đây nhiều người không đồng ý với tôi nhưng mà tôi lại rất đồng ý bức tranh đó. Bởi vì mình muốn thấy cái đẹp mình phải có cái xấu kể bên phải không? Thì muốn thấy cái sự tĩnh lặng ấy thì phải có một cái âm ỹ kế đó. Thì cái âm ỹ này không phải là âm ỹ của phố chợ mà âm ỹ của thiên nhiên. Thì tự thân nó đã là một sự tĩnh lặng rồi. Với tôi đó cái tiếng nước chảy và tiếng thác đổ bản thân nó là một sự tĩnh lặng. Có điều tĩnh lặng nó hơi ồn nghe kỳ không? Tĩnh lặng mà hơi ồn bởi vì đối với tôi không có con người đã là tĩnh lặng rồi. Tôi sợ con người lắm. Không biết ai đồn, mấy người bên Đức qua thăm về họ đồn nói sự giác nguyên ở bên bên buồn lắm. Các vị biết tôi nói các vị đừng có buồn đừng có giận nha. Tôi sợ quý vị lắm. Quý vị biết không? Thương lắm nhưng mà sợ lắm. Ở dưới là tôi thêm cái cảm giác mấy bữa trời nóng thêm lắm. Mặc áo thun ngồi ở ngoài ban công ngó xuống hồ ngó trước trông sau không nhìn thấy ai. Mà trong kính có cái câu này này các tỷ kheo khi ta nhìn thấy một tỷ kheo ngủ gục trong rừng ta biết ta hoan hỉ vì ta nghĩ rằng sau cái giây phút ngủ gục về sẽ tỉnh tấn. Nhưng khi ta nhìn thấy một tỷ kheo được vây quanh bởi một đám đông cư sĩ ta không có hoan hỉ vì ta nghĩ rằng đám đông này sẽ quấy rầy vị này. Và này các tỷ kheo, ta sẽ thấy an lạc hơn khi mà ta sống ở một nơi nhìn trước trông sau không có người này các tỷ kheo khi ấy cho đến cái chuyện đại tiện tiểu tiện cũng thoải mái. Sẽ có một ngày các vị sẽ quý lạ tạ đất trời vì không có ma nào quanh mình hết. Đời tôi chỉ mong như vậy. Khi tôi bệnh có ai nhìn tôi thôi chứ còn mà lúc tôi khỏe, tôi ngon lành, tôi không muốn thấy ma nào hết. Thà là để tôi nhớ một người xa còn hơn là tôi bức mình vì một người gần. Tôi biết ở đây nhiều người không đồng ý cái đó tại vì các vị chưa có thấm thía cái đó. Chứ khách đến nhà tôi nghe có hai cái nhận xét. Có người họ nói có cách nào mua nhà ở đây không sư? Và có người thứ hai ở vậy làm sao chịu nổi hạ sư? Và trong nhóm khách này tôi đã nghe cả hai câu hỏi đó và nhiều đợt khách khác đến đây tôi cũng nghe nhắc đi nhắc lại nhiều lần câu hỏi đó có cách nào mua nhà ở đây không sư? Rồi cái câu hỏi thứ hai là ở đây làm sao chịu nổi hạ sư?

Thì tôi quay lại cái đề tài tứ thiên xứ. Nếu mà chúng ta hiểu vì sao mà Phật dạy pháp môn Tứ Niệm Xứ, vì sao mà mỗi người chúng ta nên sống trong pháp môn Tứ Niệm Xứ thì chúng ta sẽ thấy rằng chúng ta không còn thì giờ cho những chuyện khác. Đó là chuyện thứ nhất. Chuyện thứ hai Cái

pháp môn tứ niệm xứ thì Đức Phật gọi là êlano là cái con đường mà đòi hỏi mình phải đi một mình. Bởi vì tự thân mình đã là một cái khu chợ rất nổi náo nhiệt, ồn ào tấp nập nội mình nhìn nó là mình đủ mệt rồi thì làm sao phải kiếm thêm năm bảy cái chợ khác làm chi, nội mình ngồi mình nhìn mình á. Và đương nhiên một người trong kinh nói thiếu cái túc duyên ba la mật, thiếu cái túc duyên giải thoát thì nghe những lời này rất là khó chịu bởi vì họ nghĩ rằng có lẽ trong lớp học ông nói vậy thôi. Chứ đời sống mà không có bè các bạn rất là buồn. Nhưng mà tôi phải nói rằng không có gì mĩa mai cho bằng. Có bạn có bè để rồi chung cục chúng ta có một mình thôi. Những cái gì trong đầu của mình nó chỉ có mình mình biết buồn vui, đau khổ sướng khoái gì đi nữa thì cũng một mình mình biết. Và nói là tri âm tri kỷ thật ra mình còn hiểu mình không hết thì làm gì người khác hiểu mình. Cho nên cái chuyện đầu tiên tôi cố sáng nay tôi ôn lại hai bài đó là bài nghiệp và bài bài tứ niệm xứ. Bài nghiệp là gì? Chúng ta tuyệt đối phải chịu trách nhiệm với những gì chúng ta nói, làm và suy nghĩ. Dầu trước mặt hay trước mặt 1 triệu người hay chỉ một mình trong góc vắng ở một cái thung lũng sâu nào đó. Cái đó rất là quan trọng nha. Điều thứ hai, nghiệp nó có hai đó là nghiệp vô ý và nghiệp cố tình. Cái nghiệp cố tình là dễ hiểu rồi. Mình làm cái chuyện gì đó, mình nói cái gì đó, mình tư duy cái gì đó bằng cái sự cố ý bằng cái sự chủ tâm. Đó là nghiệp cố ý. Đúng rồi. Nhưng mà nó có cái loại nghiệp vô ý nữa đó là nghe cho kỹ. Khi ta đang sống bằng cái tâm bất thiện thì bên cạnh cái nghiệp cố ý ta còn tạo rất là nhiều cái nghiệp vô ý khác cũng thuộc nhóm bất thiện. Tôi giả định cái khoảng thời gian từ 8:5 cho đến 8:7 phút. Chỉ có 2 phút thôi. Lúc đó tôi đang sống bằng tâm bất thiện. Lúc đó là tôi đang ăn cơm bằng tâm tham. Tôi đang ăn cơm bằng cái tâm tham, tâm sân. Đương nhiên là hãy tham sân này phải có si đi kèm. Thì trong 2 phút đó tôi ăn ở trên mà cái chân tôi tình cờ nó ngã nhiên. Cái chân tôi ngã nhiên nó chà chết một cái con, chà nó dậm chết một con côn trùng ở dưới đó. Thì trong 2 phút bất thiện đó đó tôi ăn bằng cái tâm bất thiện thì đó là nghiệp bất thiện đúng. Nhưng mà trong cái 2 phút bất thiện đó đó cái chuyện mà tôi vô ý mà đã đạp chết con con trùng cái nghiệp sát đó được kể chung vào cái nghiệp mà tôi ăn mà tâm tham hiểu không? Thì là một chuỗi 2 phút hiểu không? Nhưng mà nếu 2 phút đó là 2 phút tôi đang ngồi thiền trong lúc tôi co duỗi tôi nhúc nhích tôi đè chết một cái con gì đó thì lúc đó không có kể là nghiệp vô ý bởi vì cái tâm tôi lúc đó 2 phút là 2 phút tâm thiện và cái việc thiện nó không thể nào là dẫn đến chuyện sát sinh hết á. Đó hiểu không? Nó cách nhau xa lắm. Nhưng mà cái lúc mà tôi đang ăn á bằng cái tâm tham á, tâm tham nó nằm trong nhóm 14. Mà cái nhóm 14 đối với cái việc mà sát sanh á nó thuộc một gia đình. Đây có ai hiểu tôi nói không? Nó thuộc một gia đình. Mặc dù cái chuyện ăn và chuyện sát sanh hai chuyện khác nhau nhưng nó cùng một gia đình. Nói chung một gia đình. Thí dụ mình thương mẹ mình lắm. Mình cuối tuần mình về mình nấu ăn và dọn dẹp nhà cửa cho mẹ. Mình về ngày thứ bảy và ngày chủ nhật. Cái lúc mình nấu ăn là mình đứng, mình nghĩ cho mẹ. Lúc mình dọn nhà quét cái phòng mình nghĩ cho mẹ nghĩ về mẹ đúng. Nhưng mà lúc mà mình bước ra sân mình thấy có một góc vườn nó dơ mình quét rồi mình chăm sóc một chậu kiểng. Lúc này mình có thể không nghĩ tới mẹ nhưng mà suy cho cùng những gì mình làm trong suốt hai suốt hai ngày cuối tuần nó đều làm cho cho mẹ. Mặc dù lúc mình nghĩ cho mẹ mình chỉ nghĩ có lúc nấu ăn, lúc dọn phòng, lúc giặt giũ, lúc làm việc lớn không à. Leo lên mái nhà quét lá rồi làm vệ sinh cái máng xối rồi mình chỉnh sửa ba cái này cái kia máy móc trong nhà cho mẹ. Đó là chuyện lớn. Chuyện là chuyện được làm chủ ý cố ý. Đúng. Nhưng mà có những giây phút rất là vô tâm, rất là tình cờ, rất là ngẫu nhiên thì cũng được kể chung là về lo cho mẹ. Ở đây cũng vậy. Thì khi mình 2 phút mà sống bằng tâm bất thiện thì tất cả mọi động thái, mọi cử chỉ lớn bé có tên hay là vô danh hết thầy đều nằm, được kể chung một nhóm. Cho nên khi sống bất thiện thì chúng ta cùng lúc tạo hai thứ nghiệp đó là nghiệp cố ý và nghiệp vô tình. Còn khi mình sống thiện thì tất cả mọi động thái lúc đó hãy cố ý thì được gọi là nghiệp cố ý. Còn hể mà mình vô tâm thì được gọi là nghiệp vô tình. Đây là lý do tại sao chúng ta phải liên tục sống thiện là chỗ đó phải nhớ cái đó. Cái đó là quan trọng và người tu thiền tứ niệm xứ là miên mật là cái người thường xuyên sống với chánh niệm. Cho nên người sống tứ niệm xứ á, tu tập tứ niệm xứ đương nhiên là họ tránh được nghiệp cố ý rồi. Nhưng mà cả nghiệp vô tình họ cũng tránh luôn. Còn cái chuyện các vị hỏi tôi tránh nhiều hay ít thì tôi phải hỏi ngược lại. Các vị chánh niệm được bao nhiêu? Hiểu không? Chứ còn bây giờ cái đó mình đi hỏi tôi sao biết được. Hỏi sư, tôi tránh được bao nhiêu thì tôi hỏi ngược là chánh niệm các vị được bao nhiêu. Các vị muốn mua ở nhà ở đây hỏi trong túi có bao nhiêu tiền?

Giữa bao nhiêu thứ bộn bề của đời sống đắng và ngọt, chúng ta vẫn phải trước sau như một. Bốn chữ “trước sau như một” có hai nghĩa. Một cái nghĩa đầu tiên trước sau như một có nghĩa là li lợm, ngoan cố, không chịu thay đổi và chuyển hóa bản thân được gọi là trước sau như một. Rồi hợp thứ hai, trước sau như một là lòng tu không thay đổi.

Tức là có trên đời có những trường hợp trước sau như một là tốt, lòng tu kiên định không thay đổi, khả năng chuyển hóa rất tốt, chỉ có đi lên không thực lùi. Đó gọi là trước sau như một. Còn trường hợp thứ hai trước sau như một là không chịu chuyển hóa không chịu giúp tự khiến mình trở nên tốt hơn mà tu tứ niệm xứ là một cơ hội để mà mình quan sát bản thân mình. Và tôi xin nhắc lại một lần nữa, tu tứ niệm xứ nó có những cái chữ không. Tứ niệm xứ là mình tu tập một loạt chữ không.

Chữ không thứ nhất không tư duy không quán chiếu, không lý luận không suy nghĩ. Tôi biết nhiều người bị sốc khi nghe tôi nói vậy. Trong khi trước khi tu tứ niệm xứ tôi bắt phải học giáo lý nhưng mà khi bắt đầu vào tu tập tứ niệm xứ là phải quên sạch. Có hiểu tôi nói không? Phải quên sạch.

Quên là sao? Làm ơn đi biết rõ đang đi ngồi biết rõ đang ngồi. Thì lúc đó khi mà cái tâm tham nó xuất hiện mình chỉ ghi nhận đây là tâm tham thôi. Chứ lúc này mình không cần phải nhớ là tâm tham này là tâm tham thứ mấy trong tám tâm tham. Trong tham thứ bảy rồi có bao nhiêu tâm sở đi cùng. Không cần không cần chúng ta học về hóa chất để biết trong một giọt nước chanh nó có bao nhiêu cái thành phần hóa chất, nhưng mà khi mà mình uống nước chanh mình có cần suy niệm từng chất từng chất không? Bây giờ hiểu chưa nhưng mà có nên học không? Nên chứ bởi vì nếu không học cái đó thì mình không có khả năng ăn kiêng và không có khả năng tránh những thứ cần tránh phải học, phải học. Dược sĩ họ sống như mình vậy đó bác sĩ họ sống như mình vậy đó chỉ có cái khác vậy lúc họ đi chợ mình để ý họ đi chợ chung với họ mình để ý cái họ thò tay họ lấy cái gì, con mắt của họ nó ngó về cái gì và họ làm lơ cái gì đó lúc đó thôi chứ họ mà ăn họ vẫn ăn như mình họ vừa ăn họ vẫn ngòm ngoàm họ vẫn vui vẻ như mình chứ không phải là họ vừa ăn mà họ vừa phân chất cái này là canum cái này magnesium cái này chất sắt cái này đồng kẽm không có họ vẫn ăn như mình nhưng mà mình để ý lúc họ đi chợ, lúc họ mua, lúc họ về họ xào nấu.

Tu tứ niệm xứ là một cái hành trình ăn kiêng. Có hiểu không? Tu tướng đệm xứ là một hành trình ăn kiêng. Và thay vì ăn kiêng mà về mặt sinh học, về mặt vật chất tức là mình kiêng những cái món ăn độc hại. Bởi vì chúng ta biết đồ ăn nó có bốn thứ. Đó là có những món ngon mà không có lạnh. Có những thứ lạnh mà không ngon, có những thứ vừa ngon vừa lạnh mà có nhiều thứ không lạnh cũng không ngon. Thì sáu trần cũng vậy. Cũng vậy nhưng cũng giống mà khác là chỗ này. Nó có những cái trần nó hấp dẫn nhưng mà nó độc. Có những cái nó không độc nhưng mà nó không hấp dẫn. Còn cái vừa không độc vừa không hấp dẫn. Mà vừa không độc mà vừa lạnh mà vừa hấp dẫn. Mà những cái vừa độc mà vừa không hấp dẫn thì khỏi nói rồi. Nhưng mà ở đâu mà ra cái độc và cái lạnh đó ở đâu ra? Xin thưa chính là cái khuynh hướng tâm lý và tiền nghiệp của chúng ta.

Thì sáu trần như tôi vừa giới thiệu đó tức là Sáu trần có những cái rất là hấp dẫn nhưng mà liệu nó có cần thiết cho cái đời sống tâm linh của chúng ta hay không? Bà con sẽ thắc mắc tại sao sư giải về giáo lý sự dạy buông bỏ mà tại sao giới thiệu về cảnh đẹp là bởi vì nó có cái lý do thế này. Thứ nhất tôi muốn các vị nhân dịp đây các vị đi qua đây các vị tin rằng thế nào là sáu trần như ý. Tôi nói đừng có buồn tôi về Việt Nam từ Bắc vô nam toàn là sáu trần bất toại không. Thí dụ như tôi ra ngoài Trường An Tam Cốc Bích động đẹp thiệt mà nóng quá. Đẹp mà ẩm quá, thức ăn thì khả nghi quá, lòng người thì bất trắc đa đoan quá. Trong khi bên đây thì không, thời tiết bên đây cực kỳ dễ thương. Thiên nhiên bên đây các vị thấy rồi, thức ăn bên đây thấy là cứ bỏ vô miệng yên tâm không có gì bậy bạ hết. Chỉ có cái tiêu đường tránh ngọt mà cao máu tránh mặn chỉ vậy thôi. Thì Đức Phật dạy cái điều này nè, nghiệp thiện 25 cho quả lành, mới có nửa đường thôi. Cái đường tiếp theo mới ghê. 25 dẫn đến sáu trần như ý. Rồi cái sáu trần như ý nó mới dẫn tới hai nhánh là dẫn tới 25 và 14. Ngay cái ngã ba này mới ác liệt nè. Hiểu không? 25 là dẫn đến sáu trần như ý. Cái đó là ai cũng đồng ý rồi. Nhưng mà sáu trần như ý nó lại có cái ngã ba. Cái này gọi là ngã ba lòng. Cái chỗ này mới mệp nè. Cái sáu trần như ý đó nó lại nó lại là điều kiện cho 14 và 25. Đó thì trong trường hợp này mình gọi trong bốn cái nguyên tắc nhân quả đó là cái gì ta? Quả tác động nhân.

25 mà tạo ra sáu trần như ý là là nguyên tắc nào? Nhân tạo ra quả

Rồi khi mà có sáu trần như ý thì mình sẽ gặp một cái ngã ba đó là lúc mình nhận cái ý đó mình 14 hay 25 thì lúc bấy giờ nó lại là quả tác động nhân

Rồi rồi từ cái nhân đó lại có mấy nhánh nữa nhân tạo ra quả hoặc là nhân tác động nhân
Mà ngay bản thân cái sáu trần như ý đó tùy cái cách sống của mình mà nó có tác động quả như thế
nào. Thí dụ như bây giờ tôi sanh ra tôi giàu dữ lắm luôn nhưng mà tôi thích uống rượu mà tôi lựa
toàn là rượu ngon không à xì gà đắt tiền không à thì cái rượu ngon mà cái xì gà đó có phải là quả
không? Như vậy thì cái giàu là quả mà cái quả đó lại dẫn tới cái quả khác, mà cái quả khác là xì gà
và rượu đắt tiền thì quả này nó vẫn ra quả khác đúng không? Mà nó có nên dẫn tới hai quả đó
không? Hỏi câu đê không dám trả lời. Mình có tiền mình có nên xì gà và rượu ngon không? Hay
là mình lấy cái tiền đó mình đi tìm về những cái chỗ mà yên tĩnh thanh vắng để mà mình chạy bộ
mình bê lội, mình leo núi

Cho nên được cái quả là giàu đó là một chuyện. Nhưng mà từ cái quả đó mình có hai cái hướng quả
khác và hai hướng nhân. Hai hướng nhân có nghĩa là khi tôi được sanh ra tôi giàu có. Tôi tiếp tục
sống 14 25. Đó là quả tác động nhân. Còn quả tác động quả khi tôi được sanh ra tôi giàu có, tôi có
nên hưởng thụ hay là tôi nên tìm đến cái sự yên tĩnh. Hiểu không? Có nghĩa là quả tác động quả..
Cho nên cái tu tứ niệm xứ nó có cái đặc biệt thế này nè. Đức Phật ngài dạy là do Ác nghiệp, thiện
nghiệp nó tạo ra quả lành, nó tạo ra quả sướng, quả khổ đó mới nửa đường thôi. Nửa đường còn lại
là khi mà gặp cái quả sướng quả khổ đó ta 14 hoặc là 25. Mà chỉ có người tu tứ niệm xứ ấy thì khi
mà họ nhận cái quả của 14 và quả của 25 á, họ vẫn tiếp tục tạo ra
25. Còn cái người không có tu thì khi mà họ nhận cái quả của 25 hay là nhận quả 14 họ lại tiếp tục
tạo ra nhân 14.

Để hai hàng người ko có tu á thì khi mà nhận quả của 25 hay nhận quả của 14 họ cũng sẽ tiếp tục
tạo ra nhân 14. Còn cái người mà có tu á thì dầu nhận quả của 14 hay quả 25 thì họ cũng sẽ tạo ra
nhân 25.

Tạo ra nhân 25 tiếp tục tạo nhân 25. Và khi mình biết rằng khi mình nhận quả 25 mà mình lại tiếp
tục tạo nhân 25 thì mình lại càng có nhiều cái 25.

Khi nhận bất cứ quả nào mà mình lại đón nhận nó bằng 14 thì mình tiếp tục tạo ra

14. Tạo ra quả của 14. Và để làm được cái chuyện này thì trên đời này chỉ có một người duy nhất đó
là người tu tứ niệm xứ. Chỉ có một người duy nhất làm được chuyện này thôi. Cái chuyện mà kiểm
soát được kiểm soát được cái phản ứng tâm lý trước cái quả xấu và quả vui đó thì chỉ có người tu tứ
niệm xứ thôi. Chứ còn mà không có đời sống tinh thức thì chúng ta một là bị cám dỗ, hai là ờ bị bắt
mãn và cả hai cái này đều là không nên xảy ra trong đời sống của mình phải không? Tự nhiên tôi
nhớ thà chuyện nữa tôi dạy cho bà con tự nhiên tôi nhớ tới câu thơ của Đồng Đức Bốn.

Giữa trưa giữa trưa ăn mày vào chùa.

Sư ra cho một lá bùa rồi đi.

Lá bùa biết để làm gì?

Ăn mày bỏ túi rồi đi ăn mày.

Học Phật pháp cho đã học tứ niệm xứ cho đã rồi cuối cùng cũng quay về cái đời sống thất niệm.

Quý vị thấy giống ăn mày không? Lết qua bên thụy sĩ tôi cho mỗi người lá bùa tứ niệm xứ lên máy
bay lấy lá bùa nhét vô túi quần rồi bắt đầu tiếp tục về bên sống phóng dật tiếp. Đấy cho nên lá bùa
biết để làm gì ăn mày nhét túi rồi đi ăn mày cái nó mới nhục nhục lắm nhục lắm.

Cái bài thơ này tôi rất là thích tôi rất là thích. Và cái câu thơ thứ hai à câu thơ thứ hai nghe rất là
bậy nhưng mà tôi cũng muốn các vị xâm mình. Các vị có nghe tôi về Việt Nam tôi giảng và cách
đây mấy hôm tôi cũng giảng lại đề tài đó. Tức là đề tài chế tác sáu trần không tức là sáu trần tức là
những gì mình thấy, mình nghe nó gồm có núi, sông, hoa, cỏ, chim, muông nó giống nhau nhưng
mà tùy thuộc vào cái não trạng cái đầu của mình mà cái cảnh là cảnh tu hành hay là cảnh bất thiện
của Phật có phải vậy không ta? Thí dụ như Bồ Tát Tát Đạt nhìn thấy một cái người già người bệnh
thì ngài muốn đi tu. Còn mình thấy người già người bệnh thì sao ta? Mình chạy đi thăm mỹ. Có
không có thấy một người già thấy mắt có chân chim cái mình hét hồn mình chạy đi mình liên lạc
bên Hàn Quốc đi thăm mỹ hoặc ra bệnh viện Cát Tường chẳng hạn. Cho nên là tùy vào cái nhãn
quan cái nhận thức của mình mà mình chế tác sáu trần nó ra sao? Đi chợ mua về một rổ nguyên liệu
giống nhau nhưng mà về mỗi đũa nấu một kiểu cũng là canh chua mà có nhiều cái nồi canh chua tôi
nêm vô một cái tôi phun cái phệt tanh rình không biết xử lý mấy cái món đồ tanh. Có nhiều người
họ nấu ngọt ngay như chè. Có một người để vô cái cứng quay hàm luôn. Tại vì sao

chua quá? Còn có ông chắc đi Thái mới về nấu nồi canh nó cay tới óc. Cho nên do mình chế tác cái gì thì trần cảnh nó sẽ là như vậy. Cho nên có hai cái câu mà các vị phải nhớ. Mặc dù nó rất là đời mà tôi thì tôi chế tác nó lại không đời. Các vị ghi nè.

Vắng em ra ngõ kéo điều

Ai ngờ được mảnh trăng chiều trên tay

Khi buồn quá đi học đạo, khi buồn quá đi chơi. Nhưng mà trong cái lúc mà đi chơi đó, đó thay vì nhìn lại nhìn thấy lại cái gương mặt của cái người mình nhớ thì lúc này lại thấy ra vấn đề Phật pháp. Hành giả tướng niệm xứ là chỉ là người thả điều thôi. Nhưng mà tôi mong cái quý vị thấy không phải là con điều mà phải thấy vàng trắng. Và như bên bắc truyền có cái câu là nhất Thiết Tu La giáo đó tức là tất cả kinh điển chỉ là ngón tay chỉ mặt trăng. Người có túc duyên giải thoát sẽ thấy mặt trăng. Còn cái người lơ mơ chỉ nhìn ngón tay thôi.

Cái tên thả điều nếu nó đó là đứa con nít thì nó chỉ thấy con điều thôi. Chưa hết nó còn chuyện nữa. Nếu mà cái dây điều đó là cái loại dây rề tiền á thì cái đứa thả cứ lo nhìn sợi dây không vì nó sợ đứt. Có đúng không? Có. Có nguyên đám thả mà cái cái Đứa nào mà sợi dây bị yếu nó lo nó nhìn sợi dây sợ điều bằng biết điều bằng hơn. Rồi còn có đứa thì con điều nó quá đẹp thì nó lo nó nhìn con điều. Chỉ có cái đứa thứ ba đó nó có tâm hồn thì sẽ khi con điều bay lên rồi nó không nhìn điều nữa mà nó nhìn cái vàng trắng ké bên. Đó là gọi là chế tác sáu trần. Và chỉ có anh chàng tu tứ niệm xứ anh mới thấy là cái đó có nghĩa là thờ thì ai cũng thờ hết á. Nhưng mà có người thờ mà không biết mình thờ. Thờ bằng cách thất niệm.

Hạng thứ nhất thờ mà không biết mình thờ.

Hạng thứ hai, theo dõi hơi thở và thấy rằng tôi thở.

Hạng thứ ba thấy rằng ở đây chỉ có bốn đại đang làm việc. Chỉ có 14 25 đang làm việc

Cũng là con điều thôi. Cũng là con điều thôi. Mà có một đứa khi nó thả điều rồi nó thấy sợi dây. Có đứa nó nhìn thấy con điều và có đứa nó nhìn thấy mặt trăng. Và có đứa nó còn thấy ghê hơn nữa.

Nó thấy trăng nó nghĩ đến một cái chuyện cũ liên hệ đến vầng trăng. Vàng trắng hên. Có nghĩa là cũng thả điều mà có đứa thì chỉ thấy sợi dây có đứa thì thấy con điều, có đứa thấy vàng trắng và có đứa thấy đằng sau cái mặt trăng đó nữa. Đó là thấy mây biết trời sắp mưa.

Sẵn kể một chuyện nữa. Là hai thằng bạn thân đi cắm trại nửa khuya thì một thằng ngủ, một thằng thức, thì cái thằng ngủ nó bị thằng kia đập vô vai. Dậy, dậy, thì thằng kia giật mình hỏi cái gì đó mà?

Có thấy gì không?

Thì thằng kia nó mới nhìn lên nó nói thì trời đầy sao, mai nắng nhiều.

Không, mà nhìn kỹ lại coi.

Cái thằng kia nó nhìn lên nói ừ thì tối nay không có mưa.

Không, mà nhìn kỹ lại coi.

Nó thấy cái gì? Mất cái liều rồi.

Cái câu chuyện đó tôi mê lắm. Tôi rất là tôi mê nó hơn một câu chuyện ngôn tình mà hay nhất thế giới nữa. Tứ niệm xứ là vậy đó. Tức là cũng là theo dõi hơi thở nhưng đứa thấy một cái, có đứa thì thờ hi hà như con trâu vậy đó nhưng mà nó không biết nó đang thờ đó là một. Rồi trường hợp thứ hai nó thờ mà bằng cái ý niệm ngã là ngã sở. Tôi đang tu thiền tôi là một hành giả chánh niệm tôi ngon lành trí tuệ tôi ngon lành tôi tu để thành thánh. Mấy đứa chung quanh tu không bằng tôi. Có không? Ở đây không ai hiểu lý vô ngã bằng tôi. Ở đây không có ai có khả năng buông bỏ bằng tôi. Ở đây không có ai gân niết bàn bằng tôi. Đó là hạng thứ hai. Còn hạng thứ ba thì không. Biết rõ rằng bốn đại đang có mặt. Biết rõ rằng khổ đang có mặt lạc đang có mặt. Biết rõ rằng 14 25 đang có mặt. Ở đây không có gì là tôi và của tôi hết.

Cho nên tứ niệm xứ là một cái quá trình của không.

Cái không đầu tiên là gì? Không lý luận, không có phân tích, không có quán chiếu, quán mèn gì hết đó là không thứ nhất.

Cái không thứ hai: không cầu chứng ngộ. Bà con coi trong bài trung bộ kinh hình như là bài kinh lưỡi cưa Đức Phật ngài dạy thế này các Tỳ Kheo khi mà một cái vật bén nhọn được đặt đúng hướng dầu muốn hay không nó vẫn cắt đứt thứ khác còn khi mà đặt sai hướng thí dụ như cái vật kia nó nằm ở đây mà cái lưỡi nằm xoay bên đây thì sao nó cắt thì ngài nói rằng một người mà tu hành

đúng hướng dầu không muốn dầu không nghĩ đến chuyện chứng đắc cũng chứng đắc. Tu đúng thì dầu không nghĩ tới nó cũng đắc. Bằng chứng là có rất nhiều vị thánh họ cứ chánh niệm liên tục liên tục họ không có cầu quả vị gì hết. Cứ sống hoài sống hoài tự nhiên đến một lúc ba la mật nó chín mùi một phát họ thấy đắc. Hiểu không? Người Nhật gọi là Satori, người Tàu gọi là hoát nhiên đại ngộ. Còn người vị mình gọi là bùng tỉnh. Đặt đúng hướng. Cho nên mà khi mà tu tứ niệm xứ mà có lòng cầu, có lòng muốn cái này, sợ cái kia, kiêng cái nọ là sai. Thí dụ mình ngồi mà nó nóng quá rồi cái mình mong cho nó bớt nóng. Hoặc là nó ngứa quá mình mong cho nó hết ngứa. Khi mà mình có lòng mình mong thì sẽ nó sẽ rất là lâu tới, mà mình có cái lòng muốn đuổi nó đi thì nó sẽ ở lì ở đó nó vô quốc tịch luôn. Lẽ ra là nó ghé 10 ngày nó đi. Còn đặng này là mình muốn đuổi nó là nó bèn vô quốc tịch luôn. Cái đó ai ngồi thiền mới biết cái đó. Ngồi thử coi. Ngồi thử coi tôi nói có đúng. Tức là khi mà có cái lòng mà sao nó đau đầu gối quá mà mình mong cho nó đừng có đau nữa đó là nó nằm lì. Tại vì mình càng để ý nó khi cố quên là lòng càng nhớ thêm.

Bởi tôi nhắc hoài. Câu thơ của đức Phạm Công Thiện “Trời Paris chiều nay nhân loại ngủ. Em đi đi và nhớ quên anh”. Cái câu đó rất là độc, Em đi và nhớ cái gì? Nhớ để chìa khóa, nhớ tắt đèn nhớ cái gì cũng được. Còn đặng này em đi và nhớ quên anh. Có nghĩa là kêu nhỏ đó đừng bao giờ quên tôi. Forget me not. Hiểu không? Khi mà mình cố quên nó thì mình tô đậm nó thôi. Tô đậm nó thôi. Cho nên trong tướng niệm xứ đại kỳ là không có trong chờ mong đợi, không có xua đuổi tống khứ hy vọng. Đó là tứ niệm xứ là một loạt không. Cái không đầu tiên là không lý luận, không phân tích. Bởi vì cái đó nó chỉ lúng sâu vào trong cái mớ rối rắm của kiến thức mà cái trí tuệ giải thoát nó lạ vậy nè. Cái trí tuệ giải thoát nó phải được đặt trên nền tảng của nhận thức và kiến thức. Nhưng trong cái khoảnh khắc giác ngộ thì nó đại kỳ cái kiến thức. Bây giờ tôi hỏi các vị nè, cái con đường ở trên cái tấm bản đồ nó có giống với con đường ở ngoài đời không? Giống như giống mà khác. Khác mà giống. Tức là chính tính trên cái tọa độ ấy, tính trên những con số con số toán học hình học á thì đúng phải không? Kinh tuyên vĩ tuyên là đúng. Nhưng mà cái con đường trên tấm bản đồ nó chỉ là một cái vệt mực ngoằn ngoèo thôi và nó chỉ dài cái một gang tay thôi. Làm sao giống con đường ngoài đời được. Trong khi con đường ngoài đời nó có tới hai mươi mấy bốn mươi mấy cây số lận và trên đó có nhà cửa, cây đa bên nước mái đình bờ sông bên đò tùm lum hết. Quán xá, tiệm đủ thứ. Còn khi cái con đường mà ở trên bản đồ làm gì có mấy cái đó nhưng mà không có cái tấm bản đồ thì không cách chi mà mình đi cái con đường mấy chục cây số kia được. Nghe kịp không? Thì kinh điển chỉ là con đường trên giấy. Và khi thỉnh thoảng mình liếc vô trong bản đồ mình biết mình phải quẹo phải quẹo trái. Sau khi xác định được rồi là mình phải xếp bản đồ lại. Chứ vì vừa đi mà vừa ngó tới này là tới đâu? Tới nhà quán. Ở đây có ai lái xe chưa? Có lái xe mà nhìn cái Google Map không? Tức là cái thời gian tổng thời gian mình ngó là quý vị biết phải ngó lúc nào mà ngó bao lâu. Tức là mình phải cho nó thời điểm thời điểm thích hợp và cái thời lượng thích hợp. Các vị có các vị có hiểu hai chữ thời điểm và thờ lượng không ta? Thời điểm là nhìn vào lúc nào chứ cái lúc mà nó đang ngặt nghèo á mà mà mình lo nhìn bản đồ thì không xong. Và thời lượng là sao? Bao lâu. Rất là quan trọng. Thời điểm và thời lượng. Lúc nào và bao lâu thì kinh điển y chang như vậy. Mình có tham khảo với điển với thầy bà tăng ni bạn đạo có nhưng mà ở cái mức độ nào và nên nhớ cái này quan trọng tất cả thầy bạn tất cả sách vở đều có những dấu ấn cá nhân trên đó kể cả đó là kinh Phật bởi vì Đức Phật giảng bài kinh đó cho ông A ông B ngài nhìn vào cái căn cơ của ông A ông B mà ngài giảng mà cái căn cơ của ông đó có giống mình không? Chưa chắc. Cho nên mình tâm đắc bài kinh đó quá và mình coi bài kinh đó là là số một là duy nhất là không nên, phải có tham khảo hiểu không? Mặc dù lời Phật là tuyệt đối đúng mình tin rồi đó nhưng mà bài kinh ngài giảng cho ông A mà ông A bị tiểu đường cho nên trong cái bài kinh á là ngài có nhắc nhiều cái chuyện kiên ngọt ông B là ông bị cao máu ông bị yếu thận cho nên ngài kêu ông kiêng mặn mà mình thì mình không có tiểu đường mình không có bị yếu thận, mình không có bị cao máu Cho nên là ngay cả Tam Tạng cũng là cái cái chỗ để tham khảo nói gì là tăng ni. Tăng ni thầy bà mình quý cái vị đó lắm nhưng mà vị đó vẫn có những cái vấn đề cá nhân những cái góc nhìn rất là cá nhân. Các vị phải đồng ý với tôi chuyện này. Các vị có nghe cái bốn cái chữ “nền tảng tâm thức” không? Thí dụ như bên bên Âu Mỹ họ họ đặc biệt cái vấn đề đó họ nói kỹ lắm rất là kỹ. Nền tảng tâm thức Hồi giáo, nền tảng tâm thức Kitô giáo, nền tảng tâm thức cộng sản, nền tảng tâm thức của tư bản. Cái người mà tư duy trên cái nền tảng nào thì họ nhìn vấn đề từ cái lãn kính của nền tảng đó. Hiểu hả?

Thứ như hồi giáo họ suy nghĩ gì cũng là trên nền tảng của kinh Coran. Có lần đó ở bên Ba Tư là sứ sở là thiên đường của những tâm tham đặc tiền nhất hành tinh. Các vị có biết hôm nay các vị lên internet quý vị có thể thấy những tâm tham mà 50.000 70.000 quý vị có tin không? Tâm tham 50.000 70.000 đô la. Thì cái ông đó ông là một nghệ nhân không phải thợ thường ông là nghệ nhân ông làm ra tâm tham phải nói là kỳ tích là kỳ lục. Xưa giờ dân trong đó gọi là bà bạn nghề trong cái khu vực của ông là không ai thấy cái nào tốt hơn. Thì có ông bạn ông khen ông nói theo tao là tâm tham này là tuyệt hảo ảnh nghe vậy anh lấy kéo ảnh cắt cái góc thì bạn hỏi: “mày khùng hả” nói không, kinh Qur’an nói chỉ có Allah mới tuyệt hảo rồi. Tao không có dám hỗn. Tức là câu chuyện nó có các vị có thể không tin nhưng mà nó minh họa, nó mô tả cho một chuyện đó là cái tư duy mình nó dựa trên những cái nền tảng nào đó. Thí dụ như tôi có biết nhiều chuyện đau lòng lắm như là tam tòng tứ đức á thì tam tòng là tại gia thì tòng phụ mà xuất giá tòng phu, phu tử tòng tử. Tại nhà thì nghe lời cha lấy chồng lấy chồng nghe lời chồng mà chồng chết thì đi theo con và cái tư tưởng này nó ám nó ám khời trong cái đầu óc của người dân tào dân Việt cả bao nhiêu nghìn năm qua. Thế là nó mới dẫn đến một cái bi kịch sau đây. Cách đây khoảng 10 năm tôi có gặp một à sư cô , Kinh sư. Kinh sư là chuyên về tụng niệm, tụng chuyên nghiệp. Sư cô ở Việt Nam qua Louisiana Mỹ cô chơi thì kỳ đó tôi thuyết pháp bên đó, Sư cô kể một việc rất là đau lòng đó là sư cô mới vừa làm đám cho một cô Phật tử ở Cây gõ quận 6 rồi sư cô mới qua, cuộc đời cô đó buồn lắm là cô đi lấy chồng mà gặp một người chồng không có thương và bên nhà chồng rất là bạc đãi cô rồi cuối cùng thì cô hết đường đi rồi, cô chịu hết nổi rồi mà lý dị thì họ không chịu bởi vì cô về nhà cô làm Osin không lương mà lại là cái máy để nữa làm sao mà người ta chịu bỏ cho nên là cô đau khổ quá cô chạy về bên mẹ thì mẹ mới đem cái tam tòng ra, mẹ giảng mẹ nói thế này: mẹ có tiền mua hòm cho con chứ mẹ không có tiền nuôi gạo, nuôi cơm con bởi vì con bỏ chồng nhục lắm dòng họ mình sẽ mang tiếng là bị chồng bỏ hoặc bỏ chồng, nhục lắm, thì các vị biết chuyện gì tiếp theo là cô chết. Tôi là ông sư nhưng mà tôi nghĩ nếu mà có đứa con gái mà nó chạy về nó nói tôi như vậy thì chắc tôi cũng phải thu xếp làm sao chứ tôi không nói cái câu mà kỳ cục đẩy con tôi vào chỗ chết như vậy. Dầu tôi là ông sư tôi không nở phán cái câu mà nó ác liệt như vậy. Tức là mẹ có tiền mua hòm cho con chứ còn mẹ không có tiền để nuôi cơm con. Tức là cái tư duy nó bị ám ảnh trên một cái nền tảng nhận thức không có xê dịch được. Cho nên là phạm phụ khi mà mình học Phật pháp mình xem Phật pháp là ánh sáng soi rọi nhưng mà hãy cẩn thận hãy cẩn thận. Học Phật pháp mà không khéo ấy cái này trong trung bộ kinh bài kinh ví dụ con rắn học Phật pháp mà không khéo cái kiến thức nó trở thành ra là sở tri chương. Kiến thức trở thành sở tri chương và hành trì nếu mà không khéo nó thành ra là giới cấm thủ. Có hiểu không? Giới cấm thủ là gì? Là một cái phương thức hành trì mà đi ngược lại cái tinh thần giác ngộ giải thoát, đi ngược lại cái tinh thần của trí tuệ thì cái đó được gọi là giới cấm thủ. Còn còn cái kiến thức á không khéo nó trở thành ra là sở tri chương. Có nghĩa là thay vì nó là cái ngọn đèn soi rọi thì lúc bấy giờ nó lại thành ra là cái nhà giam nó nhốt mình trong đó.

Tôi kể các vị nghe câu chuyện này nữa. Có một cái anh mù ảnh tới nhà bạn ảnh chơi. Rồi tới chiều tôi cái anh mù nói thôi tao về. Thì cái thằng bạn nói

Khoan để chờ tôi đốt cây đèn lồng cho mày cầm.

Thì anh mù nói

Mày giỡn hả? Tao mù tao đâu cần cầm đèn.

Cái thằng bạn nó nói

Không mày mù mày không cần đèn nhưng mà mày cầm đèn người ta thấy người ta tránh mày

Ảnh thấy cũng có lý ảnh cầm. Ảnh đi 1 hồi có ai đó tông vô người ảnh cái ảnh té, cái ảnh chửi

Bộ đui hay sao không thấy tôi, không thấy cái đèn của tôi sao.

Cái đèn của ông tắt rồi cha nội

Có hiểu không? Cái bước một là tự cho là mù thì không có cần đèn là đã thấy nó hơi sai sai rồi. Tại vì mình cầm đèn nó đâu phải cho mình, 50% cho mình và 50% cho người ta. Là đã thấy hơi sai sai rồi. Rồi cái sai thứ hai đó là khi đã cầm cái đèn rồi cho rằng đèn là thiên thu vĩnh viễn rồi đi chửi người ta mù mới ghê chứ. Bộ đui hay sao mà không thấy người ta cầm đèn, đèn ông tắt rồi cha nội thì có nghĩa là ảnh khur khur vào cái có trong đầu ảnh. Cái câu chuyện này nó sâu ghê lắm. “Đèn tắt rồi chả nội” có nghĩa là khi mình biết ba mớ mình mới lấy cái ba mớ nó đem mình đo cả vũ trụ. Thí

dụ như mình hài lòng với một mớ kiến thức nào đó và mình lấy nó làm khuôn vàng thước ngọc. Cái tên nào mà cái biết của nó mà so không giống cái biết của mình thì mình bèn cho nó là sai. Có cái trường hợp này không?

Tôi thấy hơi bị nhiều lắm luôn. Mà tại sao mình không chịu nhìn lại là cái cái biết của mình nó đã ổn chưa? Ngay cả cái chuyện các vị có học A Tỳ Đàm, các vị có tu tứ niệm xứ 30 năm đi nữa, các vị có chắc là các vị đúng không? Nếu chưa đắc tu đồ quờn. Thứ nhất là chưa đắc tu đồ quờn thì có chắc là mình đúng không? Thứ hai nếu mình thấy mình đắc tu đồ quờn có đúng là đắc thiết không?. Cái vụ mà có đắc thiết không nó vụ này mới ghê nè. Cái câu này phải xâm vô người nè. Chân lý chỉ có một nhưng cái tương tự nó thì tới 1 tỷ. Chơn lý thì chỉ có một, cái tu đầu quờn nó chỉ có một thôi. Nhưng mà cái giống giống tu đà quờn nó nhiều lắm. Thí dụ như nó đi chùa mà nó cúng dường hơi nhiều cái bắt đầu nó tưởng là tu đà quờn. Bởi vì trong kinh nói tu đà quờn là không còn bần xin nữa mà mình thì có nhiều cho nhiều vậy là tui đà quờn còn gì nữa đúng không? Và ít nhất cũng là một nửa tu đà quờn chứ. Mình nghe nói là tam quả trở lên là không có giận, mà mình lâu quá mình không thấy giận ai. Chắc ít nhất cũng là hai quả rười rồi đúng không? Rồi rồi về Cali tôi về Cali tôi giảng về cái hạnh ly dục hạnh tri túc. Tôi nói là mình sống là mình quan tâm tới cái gì mình thích và cái gì mình cần. Người không biết đạo là chỉ quan tâm tới cái mình thích. Người biết đạo rồi thì bớt cái thích. Chỉ tập trung vô cái cần tu thêm bước nữa thì giảm cái cần chỉ giữ lại cái tối cần. (Và cuối cùng bỏ luôn cái tối cần chỉ giữ lại cái sáng cần.) Cái lớp này mà nói tầm bậy là nó cười nó lạ.

Thì biết cha đó đợi tôi vừa ngưng cái nhà nhào nói con như vậy là con phải trình pháp với sư rồi mà cái vị biết trong đạo cái chữ trình pháp nó ghê. Ghê lắm. Chữ nó ghê lắm. Là nó phải một quả rười đó lên nó mới trình. Ông nó theo sư nói đó không biết đạo thì chạy theo cái thích. Biết đạo rồi giảm thích mà quan tâm nhiều tới cái cần. Biết thêm mới nữa thì giảm cái cần mà chỉ còn giữ lại cái tối cần. Con thấy chắc vậy con là vậy đó. Cái hỏi có bà vợ ông ngồi kế bên ko, vợ con lùm chùm như vậy mà làm sao mà mà giấu được. ông nói mấy chục năm nay tiền lương đem về con không có giữ đồng nào hết. Quý đen cũng không biết. Bả cho mặc cái gì thì mặc cái đó. Bả cho ăn cái gì ăn cái đó. Con chưa bao giờ con thắc mắc là đòi hỏi ăn cái gì như vậy là đó có phải là ly dục không? Con thấy là con không có bận tâm chuyện ăn ở mặt tiền bạc. Đây là con giống tỳ kheo. Tỳ kheo nguyên thủy. Tại vì tiền là coi như không. Tại vì các vị cứ biết là tiền bên đó nó không có đưa tiền mặt mà nó chuyển vô trong kia. Ông hoàn toàn ông như tỳ kheo vậy đó. Ông chỉ thiếu có cái đầu trọc thôi. Rồi ăn mặc ở thì coi như là bả nấu lên bả dung tận tay chàng chỉ ngồi chàng thọ rồi thiếu cái tụng kinh thôi. Thì tôi nói thừa bố lộn rồi. Thứ nhất tối muốn ngủ với ai? Tỳ kheo không ngủ chung một. Cái sai cái sai thứ hai, tỳ kheo thứ thiết. Tỳ kheo thứ thiết không có lý do gì ghen tuông mà ông có ghen với bả không? Có chứ tỳ kheo thứ thiết á là dầu thương ai là thương lén thôi. Người đời là họ sợ đồ vỡ. Người tu sợ đồ bể. Có hiểu chữ này không? Hiểu hả? Vỡ với bể nó đồng nghĩa. Vỡ với bể đồng nghĩa nhưng khi mà đồ bể, đồ vỡ nó khác nhau. Quý vị thương ai yêu ai quý vị sợ đồ gì đồ vỡ. Còn tôi tôi yêu ai là tôi sợ đồ bể. Ừ cho nên tôi kể chuyện ông cũng là câu chuyện của các vị. Thứ nhất tối ông có ngủ một mình hay không? Thứ hai, ông có ghen hay khi mà bả hơi có dấu hiệu khả nghi. Thứ ba bả biết ông ăn cái món gì ông vừa miệng mà cho nên ông đâu cần ý kiến. Và bả biết cái size áo quần của ông, biết ông cái gu ông thích màu gì mà đúng không? Bà biết hết á thì ông đâu có cần phải lên tiếng như vậy. Thì thấy ông đơn giản thật ra ông đâu phải là tỳ kheo. Chuyện đầu tiên là không ngủ mình là thấy thua rồi nè. Ghen tè le nè. Thứ ba là ăn mặc là bả rành hơn cái gì. Và tôi còn biết bên Mỹ có chuyện còn động trời có cái ông đó kỹ sư mà các vị biết cái đĩa bánh ướn ông không có tự làm được. Tức là giá luộc chả nước chấm rau bánh ướn. là bả không dọn bả không có vô đĩa cho ông thì ông cứ ăn chả thôi. Trước mặt tôi là mỗi lần tôi về đó là bả phải làm hai phần, tức là tôi đĩa, ông đĩa mà có lần tôi rất là ngạc nhiên mà sao mấy lần như vậy trong nhiều năm như vậy đó là bả phải làm cho ông, phải làm vô đĩa chứ không là ông không biết, không phải ông không biết hay là ông làm biếng mình không biết nhưng mà bị lệ thuộc phụ nữ rất là nhiều, bị lệ thuộc bởi cho nên bên ngoài có một câu mà sai trong đạo mà đúng ngoài đời. Nói là cái con đường mà đi vào trái tim của đàn ông chính là đi qua ngõ bao tử nhiều khi mình không có ra gì hết nhưng mà mình nấu ăn ngon và chăm sóc tốt. Có nhiều ông không thể bỏ vợ là bởi vì bả nấu ăn ngon. Việc nhà rất giỏi, rất đảm và khi đi đâu xa thì cái vali hành lý là một tay bả sắp xếp cho ông không có làm gì hết. Ông tới nơi ông xài cho đã rồi ông về liêng cái đùng là bả đem đi giặt. Rồi đem vali đi phơi thì thấy

nó sang nhưng mà trong đạo theo tinh thần Phật pháp cái người đó rất là bậy bởi vì họ bị lệ thuộc rất là nhiều. Vì chúng ta đời sống càng bị lệ thuộc thì chúng ta càng thiếu tự do. Cho nên câu này phải xâm nữa. Con chim khi đậu trên cành cây, nó tin vào đôi cánh chứ nó không tin vào nhánh cây. Con người khi đứng trên nhánh cây tin vào nhánh cây nhưng không có cánh để mà tin. Hiểu không? Ai an toàn hơn? Con chim,

Con chim khi nó đậu lên cành cây đó, nó chỉ tin vào đôi cánh của nó. Cho nên nó đậu bất cứ nơi nào nó muốn. Hiểu không? Còn con người không có cánh cho nên dồn hết niềm tin trao gửi phó thác cho cái nhánh cây. Cho nên ý con chim ý nhánh nào nó cũng đậu được hết á. Kể cả những cái vách đá cực kỳ cheo leo nó cũng dám đậu là vì nó tin nó có đôi cánh. Một người về vật chất càng ít lệ thuộc thì càng tự tại. Về tinh thần càng ít lệ thuộc thì càng tự tại. Mà lệ thuộc đây có nghĩa là gì? Lệ thuộc đây gồm có hai. Lệ thuộc vào cái mình ghét và lệ thuộc vào cái mình thích. Cả hai cái đều là lệ thuộc hết. Lẽ ra cái con đường đó là đi vừa ngắn vừa an toàn vừa dễ đi. Nhưng tại vì tôi ghét cái bà hàng xóm cho nên tôi queo tôi không có đi con đường nữa. Cái đó có phải là lệ thuộc không? Mình lệ thuộc cho cái mình ghét. Tôi nhớ Nguyễn Bình có một câu là “Lối này lắm bụi nhiều hoa... (Đi vòng để được qua nhà đầy thôi).” Hiểu không? Cái câu đó là câu xảo, lối này lắm bụi nhiều hoa ảnh nói ảnh gạt nhưng mà cái ngoặt đơ là chuyện thiệt đi vòng để được qua nhà đầy thôi có nghĩa là lẽ ra ảnh đi con đường kia là thênh thang quan lộ rồi nhưng mà không ảnh phải đi con đường để ảnh đi qua nhà con nhỏ mà ảnh khoái. Cho nên chúng ta trong đời sống. Chúng ta có hai thứ lệ thuộc rất là dễ sợ. Đó là lệ thuộc vào cái mình thích nhưng mà còn có cái lệ thuộc vào cái mình ghét nữa. Chính hai thứ này nó chi phối đời sống của chúng ta một cách khẩn khít, mật thiết và kinh khủng. Cho nên trong kinh Tứ niệm xứ Đức Phật dạy vị tỳ kheo tinh cần, tỉnh thức, chánh niệm, tỉnh giác, tu tập thân quán niệm xứ, thọ quán niệm xứ, pháp quán niệm xứ để diệt trừ tham u ở đời. Tham là thích và ưu là ghét. Ưu ở đây nghĩa là ghét, người mà sống tứ niệm xứ thì không có bị kẹt trong hai cái thứ lệ thuộc tham và ưu. Tham và ưu là cái tiếng xưa, tiếng trong kinh. Còn nói từ mình bây giờ là đam mê và bắt mẫn. Còn bình dân nữa là thích và ghét. Khi mà chúng ta có cái thích và có cái ghét thì chúng ta dễ bị đối phương nó nó dùng hai thứ vũ khí nó tấn công đó là dụ và dọa. Nhớ không? Chính trường, thương trường dễ bị đột nhập từ hai cánh cửa này. dụ và dọa. Một là nó mua chuộc nhân viên của mình, còn hai nữa nó lừa mình coi mình thích cái gì đó nó gài bẫy. Cả chính trị lẫn thương trường đều sợ nhất là cái vụ này. Cho nên Đức Phật dạy này các tỳ kheo khi có thích và ghét một vật gì ở đời là các người đang để lại cái dấu mòn cho ác ma truy sát. Khi chúng ta thích và ghét cái gì là ta đang để lại cái dấu mòn cho ác ma truy sát. Trên đời có cái gì bậy cho bằng để lại cái dấu cho thằng rượt nó thấy. Cho nên hôm nay ở viện bảo tàng Đông Đức nó có một cái góc nó triển lãm những cái gì vật dụng chuyên nghiệp của giới điệp viên mà từng gây nên những cái thay đổi quan trọng trong đệ nhị thế chiến. Những cái món đồ mà cái giới điệp viên đã từng sử dụng và thông qua đó đã làm đã can thiệp sâu vào cái Đệ nhị thế chiến thì trong đó có một món đồ mà mà phải nói rằng rất là đáng để bà con chụp hình hoặc là nếu có tiền kêu thợ làm một cái để trong tủ. Mỗi lần nhìn cái món đồ đó bà con nhớ tới Phật pháp. Cái tấm ảnh đó chính là cái câu Phật ngôn mà tôi vừa nói. Khi mà các tỳ kheo thích hoặc ghét cái gì đó thì sẽ để lại dấu mòn cho ác ma truy sát. Hiểu không? Thì cái cái món đồ đó là gì? Đó là một đôi giày ở trên thì bình thường mà ở dưới cái đế là đế ngược. Cho nên mình đi ra thì cái dấu nó là dấu đi vào. Cho nên là nó nó nó có điểm hẹn nó hẹn với cái với ông thầy này nó hẹn là chiều nay 5:00 nó vô trong cái căn nhà đó có tuyết nó vẫn đi bình thường tới hội tị điều tra tới thì cái dấu giày từ trong căn lều nó đi ra. Còn thật ra là tôi đi vào tôi gặp ông thầy này và chúng ta biết rằng có rất nhiều điệp viên họ sử dụng súng ám sát bằng thổi son, bật lửa, kể cả cái hộp diêm khi kéo nó ra vậy thì nó có một cái mũi kim tiêm chất cực độc.